

Yapılandırılmış ve Sınırları Belirgin Anlaşma

Bu şablon, diyalog kurmayı ve ortak karar almayı teşvik eden, sorumluluk, rehberlik ve dijital dayanaklılık geliştirmeyi amaçlayan aileler için tasarlanmıştır.

Alan	Rehberlik ve İş Birliği Taahhütleri
I. Diyalog ve Güven (İletişim ve Destek)	
Açık İletişim Hattı 	<p>Çocuklarla düzenli, dürüst ve açık bir diyalog kurulmalı ve çevrim içi deneyimleri hakkında konuşulmalıdır.</p> <p>Çocuğun her şeyi ebeveyniyle konuşabileceği güvenli bir ortam sağlanmalıdır, eleştirel ve yargılayıcı bir tutumdan kaçınılmalıdır.</p>
Rol Model Olma 	<p>Ebeveynler kendi teknoloji kullarımlarına sınır koyarak çevrim içi davranışlarıyla olumlu bir dijital rol model olmalıdır.</p>
Yardım Mekanizmaları 	<p>Çocuk, çevrim içi bir sorunla karşılaştığında (zorbalık, uygunsuz içerik vb.) kimden yardım alacağını (ebeveyn, öğretmen, güvenilir yetişkin, ulusal yardım hattı) bilmeli ve yardım istemekten çekinmemelidir. Çocuğa, saldırgan bir içerikle karşılaştığında cihazı kapatma ve güvenilir bir yetişkine bildirme yolları öğretilmelidir.</p>
Alan	Kural ve Sınırlar
II. Dijital Vatandaşlık ve Sorumluluk (Eğitim ve Empati)	
Kişisel Bilgi Yönetimi 	<p>Çocuklar, kişisel bilgilerini (ad, adres, okul, konum, özel fotoğraf/video) paylaşmamaları gerektiğini ve bunun uzun vadeli sonuçları olabileceğini anlamalıdır. Profil oluştururken kişisel olmayan görseller kullanılmalıdır.</p>
Eleştirel Düşünme 	<p>Çocuklar, internette gördükleri bilgilerin doğruluğunu sorgulamaya ve manipülasyonlara (deepfake vb.) karşı dikkatli olmaya teşvik edilmelidir.</p>
İtibar ve Kalıcılık 	<p>Yazılan, gönderilen veya paylaşılan her şeyin internet üzerinde süresiz olarak kalabileceği, değiştirilebileceği ve başkalarına gönderilebileceği hatırlatılmalıdır. Çevrim içi itibarın yönetilmesi gerektiği öğretilmelidir.</p>
İzinsiz Paylaşım Yasağı 	<p>Çocukların veya başkalarının kişisel bilgileri veya fotoğrafları izinleri olmadan çevrim içi olarak paylaşılmamalıdır.</p>

Alan	Kural ve Sınırlar
III. Esneklik ve Ortak Öğrenme (Gelişim ve Denge)	
Birlikte Öğrenme 	Çocukların çevrim içi deneyimleri hakkında tartışmayı teşvik etmek ve güvenlerini artırmak amacıyla ebeveynler mümkün olduğunca yanlarında kalmalı ve birlikte öğrenmek için fırsatlar yaratmalıdır. Ebeveynler, çocukların kullandığı uygulamaları kendileri de deneyimlemelidir.
Denge 	İnternet kullanımı ve ekran süresi ile ilgili sağlıklı bir denge bulunmalıdır. Çevrimdışı aile zamanının önemi vurgulanmalı ve sportif/sosyal faaliyetlere vakit ayrılmalıdır.
Dijital Dayanıklılık Geliştirme 	Çocuklar, olumsuz deneyimlerden (siber zorbalık vb.) sonra iyileşme ve öğrenme yolları bulmaları konusunda desteklenmeli, böylece dijital dayanıklılık geliştirmeleri sağlanmalıdır.
Yabancılarla İletişim 	Çevrim içi tanışılan biriyle fiziki buluşma kararı verilmeden önce mutlaka ebeveyne söylenmeli ve güvenilir bir yetişkin eşliğinde, halka açık yerlerde buluşulmalıdır. Tanınmayan kişilerden gelen arkadaşlık teklifleri kabul edilmemelidir.

Yapılandırılmış ve Sınırları Belirgin Anlaşma

Bu şablon, kuralların net olduğu, zaman ve içerik kısıtlamalarının ön planda tutulduğu, daha koruyucu ve "Yapılandırılmış Dijital Ebeveynlik" yaklaşımını benimseyen aileler için tasarlanmıştır.

Alan	Kural ve Sınırlar
I. Cihaz Kullanımı ve Konum (Kısıtlama ve Kontrol)	
Cihaz Konumu 	İnternet erişimi sağlayan tüm cihazlar (bilgisayar, cep telefonu, tablet, oyun konsolu vb.) yatak odaları dışında, ailenin ortak kullanım alanında bulundurulmalıdır.
Zaman Sınırı (Ekran Süresi) 	Çevrim içi geçirilecek toplam süre [saat/gün] olarak net bir şekilde belirlenmeli ve bu süreye sıkı sıkıya bağlı kalınmalıdır. YouTube gibi platformların başında çok fazla zaman geçirme isteğine karşı sınır konulmalıdır.
Cihaz Yapılandırması 	Mobil cihazların ayarları (özellikle küçük çocuklar için) yapılandırılmalıdır; uygulama içi satın alımlar kapatılmalı, yeni uygulama kurulması engellenmeli ve yer konumlaması/GPS kullanımı hizmet dışı bırakılmalıdır. Yönlendiricinin (router) güvenlik ayarları da kontrol edilmelidir.
Harcama Yönetimi 	Mali durumları sorumlu bir şekilde yönetemeyen küçükler için aylık abonelik yerine "ön ödemeli" planlar tercih edilmelidir; harcamalar tartışılmalı ve paranın gerçek değeri anlaşılmalıdır. Uygulama içi satın alımlar (oyunlarda dahi) kontrol edilmelidir.
Alan	
Kural ve Sınırlar	
II. İçerik ve Güvenlik (Filtreleme ve Denetim)	
Ebeveyn Denetimi 	Zararlı içerikleri engellemek için internet filtreleri, ebeveyn kontrol uygulamaları (Örn: Güvenli İnternet Hizmeti) veya filtrelenmiş arama motorları kullanılmalıdır. Beyaz listeler oluşturularak çocukların onaylanmış sitelere hızlı erişmesi sağlanmalıdır.
Yazılım Güvenliği 	Kullanılan her cihazda anti-virüs filtresi ve kötü amaçlı yazılım koruması yüklü olmalı ve güncel tutulmalıdır.
Sosyal Medya ve İzleme 	Çocuğun sosyal medya hesapları, ziyaret ettiği siteler ve uygulamalar ebeveyn tarafından düzenli olarak takip ve kontrol edilmelidir. Çocuklar tarafından kullanılan cihazlara "misafir" hesaplar oluşturulmalıdır.

Alan	Kural ve Sınırlar
III. Kurallar ve Yaptırımlar (Netlik ve Tutarlılık)	
Şifre Paylaşımı	 <p>Çocuğun kullandığı tüm şifre/parolalar ebeveynler dışında kimseyle paylaşılmamalıdır; ebeveynler bu şifreleri bilmelidir. Kolayca tahmin edilemeyecek şifreler belirlenmelidir.</p>
Hukuki Sorumluluk	 <p>İnternette bireylerin kişisel bilgilerini ele geçirmeye çalışmak, taciz veya tehdit etmek gibi davranışların suç olduğu bilinmeli ve bu durumlarda aile ile birlikte yasal yollara başvurulmalıdır.</p>
Kural İhlali Durumları	 <p>Kuralların ihlali durumunda uygulanacak yaptırımlar (ekran süresi kısıtlaması, cihazı geçici süreyle alma vb.) açıkça belirlenmeli ve tutarlı olunmalıdır. Ancak çocuk cihazını disiplin önlemi olarak elinden alma konusunda dikkatli olunmalıdır.</p>